

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
Πληροφορίες: Μ. Κουλαφέτη
Τηλέφωνο: 2131516209
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.: 212Ε

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Πολιτική Γραμματεία Υφυπουργού
Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης
της Φτώχειας

ΘΕΜΑ: «Το 30,5% των παιδιών αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας στην Ελλάδα σύμφωνα με έκθεση της UNICEF».

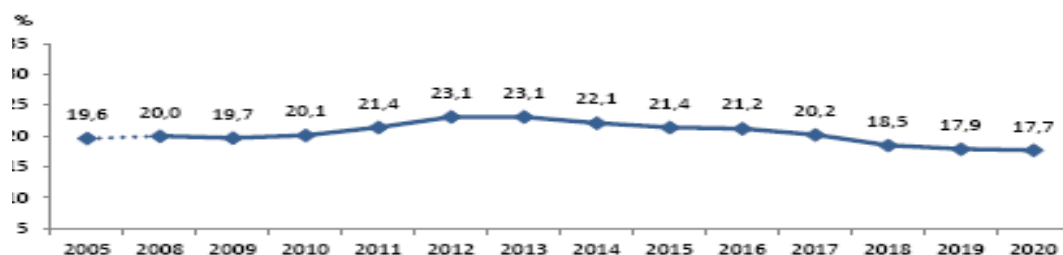
ΣΧΕΤ.: Η με αρ. πρωτ. **2859/2-2-2022** Ερώτηση.

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης που κατατέθηκε στη Βουλή από τη Βουλευτή κα Αναστασία-Αικατερίνη Αλεξοπούλου, αναφορικά με το παραπάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Α. Σύμφωνα με το Δελτίο Τύπου που δημοσίευσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) με τίτλο «Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών 2020», στις 23-09-2021, διαπιστώνεται ότι το έτος 2020 (περίοδος αναφοράς εισοδήματος 2019) το 17,7% του συνολικού πληθυσμού της χώρας ήταν σε κίνδυνο φτώχειας. Ο δείκτης σημείωσε μείωση κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019. Όπως αποτυπώνεται στο Γράφημα 1, ο δείκτης αυτός που κατά το έτος 2005 (με περίοδο αναφοράς εισοδήματος το 2004) ανερχόταν στο 19,6%, σημείωσε αυξητική πορεία έως το έτος 2012, οπότε και εκτιμήθηκε στο 23,1%. Από το 2014 και μέχρι το 2020 και άρχισε να μειώνεται από το έτος 2014 και μετά. **Σημειώνεται ότι η εκτίμηση του δείκτη έγινε μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις, ήτοι αφού στο**

συνολικό διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών προστέθηκαν τα κοινωνικά επιδόματα και οι συντάξεις γήρατος.

Γράφημα 1. Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας: 2005, 2008-2020

Επιπλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία του Πίνακα 1 που ακολουθεί, προκύπτει ότι τα αντίστοιχα ποσοστά του κινδύνου φτώχειας ανά φύλο και ομάδα ηλικιών στην Χώρα εμφανίζονται μειωμένα σε σχέση με το 2019 στην ηλικιακή ομάδα 0-17.

Πίνακας 1. Κίνδυνος φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβιβάσεις ανά φύλο και ομάδα ηλικιών: 2015-2020

ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΟΜΑΔΑ ΗΛΙΚΙΩΝ Ελλάδα 2015-2020																		
Ομάδες ηλικιών	Σύνολο						Άνδρες						Γυναίκες					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Σύνολο	21,4 %	21,2 %	20,2 %	18,5 %	17,9 %	17,7 %	21,5 %	21,2 %	20,2 %	18,5 %	17,7 %	17,5 %	21,2 %	21,2%	20,2 %	18,5%	18,0 %	17,8 %
0-17	26,6 %	26,3 %	24,5 %	22,7 %	21,1 %	20,9 %	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18-64	22,5 %	22,7 %	21,7 %	19,8 %	18,9 %	18,4 %	22,6 %	22,8 %	21,8 %	19,7 %	18,7 %	18,3 %	22,1 %	22,7%	21,8 %	19,9%	19,2 %	18,6 %
65+	13,7 %	12,4 %	12,4 %	11,6 %	12,2 %	13,0 %	11,9 %	10,0 %	11,1 %	10,4 %	10,9 %	10,9 %	15,2 %	13,8%	11,1 %	12,6%	13,4 %	14,8 %

Ειδικά για παιδιά ηλικίας 0-17 ετών ο κίνδυνος φτώχειας ανέρχεται σε 20,9% μειωμένος κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το 2019, όπως φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Πληθυσμός ηλικίας 0-17 ετών σε κίνδυνο φτώχειας: 2008-2020

Πίνακας 2: Πληθυσμός ηλικίας 0-17 ετών σε κίνδυνο φτώχειας (παιδική φτώχεια) Ελλάδα, 2008-2020	
Έτος	Σύνολο
2008	23,0%
2012	26,9%
2013	28,8%
2014	25,5%
2015	26,6%
2016	26,3%
2017	24,5%
2018	22,7%
2019	21,1%
2020	20,9%

Ο δείκτης του πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό, αν και στο σύνολο του πληθυσμού μειώθηκε κατά 1,1 ποσοστιαίες μονάδες, στην ηλικιακή ομάδα 0-17 σημείωσε αύξηση κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες. Αντίθετα, σημείωσε μείωση κατά 1,2 ποσοστιαίες μονάδες στην ηλικιακή ομάδα 18-64, σύμφωνα με τον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Πληθυσμός σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό κατά ομάδες ηλικιών και φύλο: 2019-2020

2019				2020		
Ομάδες ηλικιών	Σύνολο πληθυσμού	Γυναίκες	Άνδρες	Σύνολο πληθυσμού	Γυναίκες	Άνδρες
Σύνολο	30,00%	30,80%	29,20%	28,90%	29,90%	28,00%
0-17	30,50%	-	-	31,00%	—	—
18-64	33,10%	34,10%	32,00%	31,90%	33,10%	30,70%
65+	21,10%	23,20%	18,40%	22,90%	22,90%	16,30%

Β. Κατά τον σχεδιασμό της, έλαβε υπόψη την Σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση Ευρωπαϊκής Εγγύησης για το Παιδί,

Με το άρθρο 53 του ν.4837/2021(Α'178) το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ενσωμάτωσε στην ελληνική νομοθεσία τη σύσταση του συμβουλίου της Ευρώπης «Εγγύηση για το Παιδί», σύμφωνα με την οποία τα Κράτη Μέλη, έως το Μάρτιο 2022 θα υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού. Το

Σχέδιο Δράσης θα καλύπτει την περίοδο μέχρι το 2030, και θα λαμβάνει υπόψη τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές συνθήκες, καθώς και τις υφιστάμενες πολιτικές για την υποστήριξη των παιδιών που βρίσκονται σε ανάγκη. Η εκπόνηση του σχεδίου έχει ανατεθεί στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και θα δομηθεί πάνω σε έξι άξονες: 1. Στήριξη της αποϊδρυματοποίησης και ενίσχυση της φροντίδας στις δομές παιδικής προστασίας, 2. Ενίσχυση του θεσμού της ανάδοχης, 3. Εισαγωγή και στήριξη της αυτόνομης διαβίωσης για να υποστηριχθεί η μετάβαση των παιδιών στην ενηλικίωση, 4. Επένδυση στην απόκτηση δεξιοτήτων ζωής και εργασιακής ετοιμότητας για νέους και εφήβους, 5. Ενίσχυση της ενταξιακής εκπαίδευσης, 6. Έρευνα για την ενημέρωση και την ενίσχυση των εθνικών στρατηγικών που εστιάζουν στην εξάλειψη της φτώχειας στα παιδιά καθώς και στις προσπάθειες κοινωνικής τους ένταξης.

Η νέα Στρατηγική, λαμβάνοντας υπόψη την πολυετή οικονομική κρίση της χώρας, την τρέχουσα υγειονομική, καθώς και τις ευρωπαϊκές επιταγές, θέτει ως απόλυτη προτεραιότητά της την κοινωνική ένταξη και ευημερία των παιδιών, καθώς και την προαγωγή των δικαιωμάτων τους αναγνωρίζοντας ότι η επένδυση στα παιδιά και τους νέους αποτελεί επένδυση για την χώρα.

Επίσης στο πλαίσιο των εφαρμοζόμενων πολιτικών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων για τη στήριξη των ευάλωτων νοικοκυριών που διαβιούν σε συνθήκες φτώχειας ή και κοινωνικού αποκλεισμού, υλοποιούνται σε όλους τους δήμους της χώρας τα εξής προγράμματα:

- Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (Ε.Ε.Ε.)

Τα νοικοκυριά εντάσσονται στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούν αθροιστικά, εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, καθώς και κριτήρια διαμονής.

Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στατιστικά στοιχεία του Προγράμματος στο Ε.Ε.Ε. έχουν ενταχθεί 90.170 παιδιά (0-17 ετών).

- Επίδομα Στέγασης

Τα νοικοκυριά εντάσσονται στο πρόγραμμα, εφόσον πληρούν αθροιστικά, εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια, καθώς και κριτήρια διαμονής.

Σύμφωνα με τα επικαιροποιημένα στατιστικά στοιχεία του Προγράμματος στο Επίδομα Στέγασης έχουν ενταχθεί 212.260 παιδιά (0-17 ετών).

- Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα»

Το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων υλοποιεί το Πρόγραμμα «Σχολικά Γεύματα», με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών σίτισης μαθητών/τριών

σχολικών μονάδων της πρωτοβάθμιας δημόσιας εκπαίδευσης. Το Πρόγραμμα υλοποιείται σε 1.530 σχολικές μονάδες της χώρας και καθημερινά διανέμονται σχολικά γεύματα σε 210.347 μαθητές/τριες.

Η επιλογή των Δήμων, κατά το τρέχον σχολικό έτος, έγινε βάσει ενός πολυκριτηριακού μοντέλου με τα εξής κριτήρια: σύνολο των παιδιών ηλικίας από 5-11 ετών που ανήκουν σε οικογένειες με εισόδημα 0-6.000 €, ωφελούμενοι του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ) με θέση στο νοικοκυριό ως «τέκνα», εγγεγραμμένοι άνεργοι ΟΑΕΔ 2020 ηλικίας 25-45 ετών με παιδιά και εκτίμηση του ρίσκου για την μεταβολή των συνθηκών μισθωτής απασχόλησης σε σχέση με τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19.

Επιπρόσθετα η υποστήριξη της οικογένειας (κάθε μορφή οικογένειας, ευπαθείς ομάδες κ. λ. π.) και η ενίσχυση της παιδικής προστασίας, επιτυγχάνεται μέσω μέτρων που αφορούν είτε οικονομική ενίσχυση είτε πρόσβαση σε υπηρεσίες βρεφικής και προσχολικής φροντίδας.

Ειδικότερα :

- Επίδομα παιδιού

Με το άρθρο 214 του ν.4512/2018 (Α' 5), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 15 του ν.4659/2020 (Α' 21), αναμορφώθηκε το καθεστώς για τα οικογενειακά επιδόματα με σκοπό τον εξορθολογισμό τους και την αντικατάστασή τους από ένα ενιαίο επίδομα παιδιού, το οποίο χορηγείται πλέον λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, το ισοδύναμο οικογενειακό εισόδημα και την εισοδηματική κατηγορία κάθε οικογένειας.

Το επίδομα παιδιού καταβάλλεται στοχευμένα στις οικογένειες με παιδιά, που αντιμετωπίζουν μεγαλύτερη ανάγκη και για το λόγο αυτό υπολογίζεται βάσει κλιμακούμενου εισοδηματικού κριτηρίου για την ενίσχυση των ασθενέστερων οικονομικά δικαιούχων. Η διαδικασία της χορήγησης επιδόματος παιδιού καθορίστηκε με την αρ.Γ.Π.οικ.Δ22/11/2705/58/2018 (Β' 57) κυα, όπως ισχύει.

Το συνολικό ποσό που διατέθηκε το έτος 2021 είναι 1052.875.000,00 ευρώ.

- Επίδομα γέννησης

Με το ν.4659/2020 (Α') θεσπίστηκε επίδομα γέννησης, ύψους δύο χιλιάδων 2.000,00 ευρώ, για κάθε παιδί που γεννιέται στην Ελλάδα.

Η διαδικασία για την χορήγηση του επιδόματος γέννησης, καθορίστηκε με την αρ.Δ11/οικ.8523/236/20(Β' 490) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύει.

Το εν λόγω επίδομα αποτελεί εκδήλωση της μέριμνας της Πολιτείας για την Ελληνική Οικογένεια, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Συντάγματος, όπου ο σχεδιασμός και η εφαρμογή δημογραφικής πολιτικής, καθώς και η λήψη όλων των αναγκαίων μέτρων αποτελεί υποχρέωση του κράτους. Η θέσπιση του επιδόματος γέννησης συνιστά μέτρο ενίσχυσης της σύγχρονης δημογραφικής πολιτικής της χώρας επιτυγχάνοντας την προώθηση της γονεϊκότητας και ενισχύοντας την οικογενειακή και κοινωνική συνοχή.

Το συνολικό ποσό που διατέθηκε το έτος 2021 είναι 152.872.000,00 ευρώ.

- Πρόσβαση παιδιών σε δομές (όπως Παιδικοί Σταθμοί, Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας, Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών ΚΔΑΠ- ΚΔΑΠ-ΜΕΑ).

Η πρόσβαση διασφαλίζεται στο πλαίσιο της δράσης «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής», η οποία συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του Ε.Π. «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» και τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Περιφερειών, καθώς και από Εθνικούς πόρους.

Τα κριτήρια για την πρόσβαση παιδιών ορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Εσωτερικών και Επικρατείας, η οποία εκδίδεται υπό το συντονισμό του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Σημειώνεται ότι για το σχολικό έτος 2021-2022 έχει εκδοθεί η με αριθμ. 78812/2021 (Β' 3116) κυα.

- Πρόγραμμα ενίσχυσης οικογενειών με παιδιά προσχολικής ηλικίας.

Με το άρθρο 35 του ν.4704/2020 (Α' 133) θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών μέσω παροχής θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, με στόχο την εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ενίσχυση της παιδικής προστασίας.

Για το σχολικό έτος 2021-2022 έχει εκδοθεί η αριθμ.54128/2021 (3360 Β') κυα.

Με το πρόγραμμα αυτό διευρύνεται ο κύκλος των ωφελούμενων της δράσης «εναρμόνισης οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής» και στις οικογένειες των υπαλλήλων του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ο.Τ.Α. (α' και β' βαθμού), ικανοποιώντας ένα πάγιο αίτημά τους. Επιπλέον, αυξάνεται ο αριθμός των ωφελουμένων εργαζομένων στον ιδιωτικό τομέα, με αποτέλεσμα να εντάσσονται

οικογένειες, οι οποίες αποκλείονταν από τη συγχρηματοδοτούμενη δράση λόγω εισοδήματος.

Οι δαπάνες για την εφαρμογή του προγράμματος βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και για το σχολικό έτος 2021-2022, ανέρχονται στο ποσό των 23.531.160,72 ευρώ.

- Κατασκηνωτικό Πρόγραμμα

Στο πλαίσιο του Κρατικού Κατασκηνωτικού Προγράμματος για τη φιλοξενία παιδιών, οικογενειών, ηλικιωμένων και Ατόμων με Αναπηρίες, με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, λειτουργούν σήμερα Παιδικές Εξοχές του Κρατικού Προγράμματος, βάσει των διατάξεων του ν.749/1948 (Α' 200), όπως ισχύει.

Επιπρόσθετα, σας ενημερώνουμε ότι το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων το φθινόπωρο του 2021 ολοκλήρωσε και απέστειλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την νέα Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας, η οποία αποτυπώνει και περιγράφει τις στρατηγικές του επιλογές για τη νέα προγραμματική περίοδο. Η Στρατηγική αυτή επιχειρεί μεταξύ άλλων, να εισάγει ένα μοντέλο ολιστικής προσέγγισης της παιδικής προστασίας, μέσω του σχεδιασμού και υλοποίησης στοχευμένων και συμπληρωματικών δράσεων που περιλαμβάνονται στους τρεις πρώτους επιχειρησιακούς της άξονες.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΔΟΜΝΑ- ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ